మాయమైన మనీపర్సు

రావి కొండలరావు

దిక్కుమాలిన బస్సు ఎంతకూ కదలటంలేదు. బస్సులో కూచుని చాలాసేపయిందేమో - అప్పుడే కాళ్లు నెప్పిపెడుతున్నై. ముప్పావుగంట క్రిందట అడిగితే ఆ కండక్టరు-'వెళ్ళిపోతోంది. ఎక్కండి' అన్నాడు. వెళ్ళిపోతున్న బస్సుఎక్కే పద్ధతిలో ఛటాలున ఎక్కి-సీటులో కూచున్నాను. ఆ కూచోటం కూచోటం అదే కూచోటం!

"బస్సు సరిగా ఎన్నిగంటలకు బయల్దేరుతుందయ్యా?" అన్నాను కండక్టరుతో మళ్ళీ.

"సరిగా ఒంటిగంటకు!" అన్నాడు. గడియారంలో చూశాను. రెండు గంటలకు పది నిమిషాలు తక్కువగావుంది!

"ఒంటిగంటా-రెండుగంటలా?"

"ఒంటిగంట సార్" అన్నాడు! "ఇంకా ఇప్పుడు పన్నెండేగా" అనే ధోరణిలో. నాకు వళ్లుమండి, గడియారం చూపించాను.

"మీది ఫాస్టు. ఐనా పోదాంలెండి" అని నన్ను ఓదార్చి నాలుగుసార్లు హారన్ ప్రయోగించాడు. ఆ దెబ్బతో ఆ ప్రాంతాల తిరుగుతున్న మరికొందరు ప్రయాణీకులు పరుగునవచ్చి కూచున్నారు.

రెండింటికి, మహాషోగ్గా కిళ్లీ నముల్తూ డ్రైవరు వచ్చాడు. లోపల అంతా యమలోకంగా వుంది. "పొగ త్రాగరాదు" అని పెద్దక్షరాలు కనిపిస్తున్నా-ప్రతీవాడూ పొగ త్రాగుతూనే వున్నాడు. న్యాయాన్ని ధిక్కరించేందుకు వెనకాడి, నేను త్రాగలేదు! ఐనా, గాలి కూడా ఎక్కడికక్కడ స్తంభించిపోయింది.

రెండూ పదినిమిషాలకు ఎట్లాగైతేనేం-హారన్ మోతలతో స్టాండునుంచి బస్సు బయల్దేరింది. కొన్ని గజాలు నడిపించి, ఆపేసి, దిగి, కూడా పోయాడు డ్రైవరు! నాకు-నా ఒక్కడికే కాదు-అందరికీ విసుగూ కోపాలూ లేచాయి. డ్రైవర్నూ కండక్టర్నూ కొందరు తిట్టుకున్నారు. నేనెవర్నీ తిట్టలేదు. నన్ను నేను తిట్టుకున్నాను. బస్సుప్రయాణం ఒద్దని మావాడు పోరాడుతున్నా వినిపించుకోక ఎక్కినందుకు!

* * *

కాస్సేపటికి బస్సుప్రయాణం హాయిగానే వుందనిపించింది. మోతాదయిన పరుగూ, చల్లనిగాలి, అటూ యిటూ చెట్లూ వాతావరణం అంతా చక్కగావుంది. బస్సునిండా మనుషులు లేరు - సీట్లనిండామాత్రం వున్నారు. నా ప్రక్కనే ఒక ముసలాయన కళ్లజోడులోంచి ప్రకృతిని పరిశీలిస్తున్నాడు. వుండివుండి ఏదో 'తనలో' చెప్పుకుంటున్నాడు.

ఒక తూము గట్టుప్రక్క బస్సు ఆగింది. అక్కడేం వూరున్నట్టులేదు, అటూ యిటూ పొలాలూ చెట్లూ తప్ప. పాతికేళ్ల కుర్రాడు ఒకాయన అక్కడ బస్సు ఎక్కాడు. కూచోటానికి ఎక్కడా స్థలం లేదుకదా ఎక్కడ కూచుంటాడనిపించింది నాకు. కండక్టరు మమ్మల్ని సర్దుకోమన్నాడు. అందరమూ సర్దుకున్నట్టే అటూ యిటూ జరిగి మళ్లీ అట్లాగే కూచున్నాము. 'మీకు తెలీదన్నట్టు కండక్టరు మొహంపెట్టి బీరువాలో పుస్తకాలు సర్దినట్టు మమ్మల్ని సర్ది నాకూ ముసలాయనకూ మధ్యగా అతన్ని కూచోపెట్టాడు. మళ్ళీ సర్దుకున్నాము. అతనికి చోటు సరిపోయిందిగాని - మాకు కష్టమైపోయింది. ఏం చేస్తాం? ఆ బస్సు మనది కాదు!

కండక్టరు 'రైట్' అన్నాడు. బస్సు బయల్దేరింది. పది నిమిషాలు పోయాక "ఎక్కడికి వెళ్తారండీ?" అన్నాడు కండక్టరు పాతికేళ్ల కుర్రాడితో అతను ఏదో చెప్పాడు. కండక్టరు టిక్కట్టు చింపి యిస్తూ, డబ్బుకోసం చెయ్యి చాపాడు. కుర్రాడు జేబులో చెయ్యి పెట్టాడు. వెంటనే పాంటు జేబులు తడిమాడు-మళ్ళీ పై జేబులు చూశాడు-పాంటు జేబులు చూశాడు-మొహం ఎర్రగా ఐపోయింది. 'పర్సు పర్సు' అని గోలచేశాడు. నేను సీటుక్రిందా ప్రక్కనా చూశాను. ఎక్కడా లేదు. డ్రైవరు బ్రేకు వేసి ఆపాడు.

"అక్కడే పడిపోయి వుంటుంది" అన్నాడు కుర్రాడు ఆత్రుతగా బస్సు దిగుతూ.

"పర్సులో ఏమాత్రం వుంటుంది?" అనడిగాడు ఒకాయన.

"నూటయాభై రూపాయలకు పైగా వుందండి!" అన్నాడు కుర్రాడు గాభరాగా.

"ఆతూము గట్టుమీద మీరు కూచున్నప్పుడు పర్సు వుందా?" అని ప్రశ్నవేశాడు డిటెక్టివ్ నవల చదువుకుంటున్న ఒకాయన వెనకనుంచి.

"వుందండీ" అన్నాడు కుర్రాడు వెళ్ళబోతూ.

"పాపం" అన్నది ఒక ఆడగొంతు.

"త్వరగా వెళ్ళి చూడండి. ఎంత పనయిపోయిందండీ!" అన్నాడు ఒకవ్యక్తి మొదటి సీటునుంచి.

"పరుగెత్తండీ!" అని గాభరా చేసింది వెంటనే ఒక మగగొంతు. కుర్రాడు పరుగెత్తబోయాడు. ఇంతలో క్లీనరు కుర్రాడు "మీరుండండి నేను వెళ్తాను" అంటూ పరుగెత్తాడు!

"చాలాదూరం వచ్చేశామేమో!" అన్నాను నేను.

"మైలున్నర" అన్నాడు డ్రైవరు బస్సుదిగి.

నేనూ క్రిందికి దిగాను. ఈ కుర్రాడు వెళ్లి ఎప్పటికొస్తాడోననిపించి అంతా దిగసాగారు. మార్గమధ్యం. ఎటుచూసినా చెట్లూ పొలాలూ తప్ప ఇంకేమీ కనిపించటంలేదు. ఐతేనేం. కాస్త గాలి పీల్చుకుంటున్నాం అనిపించింది. నెమ్మదిగా నడిచి వెళ్ళి ఒక మైలురాతిమీద చతికిలబడి, సిగరెట్టు ముట్టించారు.

పావుగంట గడిచింది. ఆ వెళ్లిన కుర్రాడు ఇంకా రాలేదు. పర్సు పారేసుకున్న వ్యక్తి రోడ్డుమధ్యగా నించుని అటే చూస్తున్నాడు. నా ప్రక్కనే కూచున్న ముసలాయన నాకు కొద్దిదూరంలో నించుని "ఈయన ఎవడో మధ్య పర్సు పారేసుకుంటే. ఈ ప్రయాణీకులందర్నీ ఎందుకో ఈ కష్టపెట్టటం?" అన్నాడు.

"అంటే?" అన్నాను తిరిగి. ఆయన ఇది

★ మాయమైన మనీపర్సు ★

పించుకోలేదు. ఎటో చూస్తున్నాడు. అప్పు డర్థమయింది. ఆయన నాతో చెప్పలేదు. తనతోనే చెప్పుకున్నాడని!

నేను కాస్త పరిశీలనగా ఆలోచించ సాగాను. ఈ అబ్బాయి నిజంగా పర్సు పారేసుకున్నాడా? తమాషా...? తమాషా ఐతే దానివల్ల అతని కేంలాభం"...పోగా, పర్సుకోసం ఈయన పరుగెత్తబోతే ఆ క్లీనరు కుర్రాడు 'నేను వెళ్తాను' అని పెరుగెత్తాడు. కొంపదీసి ఆ పర్సు తీసుకుని వాడు పారిపోతాడా యేమిటి?...లేకుంటే ఎక్కడో దాచేసి 'దొరకలేద'ని బొంకినా బొంకవచ్చు. నూటయాభై రూపాయలు ఎంత పనయినా చేయించవచ్చు! ఏమిటో అంతా అగమ్యగోచరంగా వుంది. ప్రయాణీకులు! ఆడవాళ్లు తప్పించి - అంతా కిందనే వున్నారు. రోడ్డుమీదే మూల మూలలూ, చెట్లక్రిందా విశాలంగా కూచున్నారు. ఆ దృశ్యం చూసి "చూడవయ్యా కండక్టరూ? ఇట్లా విశాలంగా స్వేచ్ఛగా గాలి పీలుస్తూ బ్రతకాల్సిన ఈ మనుషులందర్నీ నువ్వు ఆ బస్సులో సర్దుకోమంటావు గదా ఏం న్యాయం." అని కండక్టరుతో అనాలనిపించింది నాకు. నాకు మూడుగజాల దూరంలో చెట్టుకింద నించుని చదువుకుంటున్నాడు డిటెక్టివ్ నవలాయన. వున్నట్టుండి నా దగ్గర కొచ్చాడు.

"మిష్టర్ - ఇదంతా ఏదో మిష్టరీగా వుంది కదూ?" అన్నాడు. జేబులో కూడా ఇంకో డిటెక్టివ్ పుస్తకం వుంది!

అవునవును. అట్లాగే వుంది" అన్నాను.

"పుస్తకం చదువుతున్నానన్న మాటేగాని అదే ఆలోచిస్తున్నాను—ఆ పర్సు ఎలా పోయిందా ఏమిటా అని." అతనికి దగ్గరగా వున్న వాళ్ళల్లో ఎవరేనా కొట్టేసి వుంటారేమోనని నా అనుమానం. రైళ్ళల్లోలాగే బస్సుల్లోనూ దొంగ లుంటారండీ!" అన్నాడు కొంప మునిగిపోయినట్టు.

"రైలు పెట్టెలలో 'దొంగ లున్నారు జాగ్రత్త' అని రాస్తారు కాబట్టి అక్కడుంటారు. బస్సుల్లో రాయరు- అందుకని దొంగ లుండరు." అన్నాను చిరాకుగా.

అతను ఆకాశం పగిలినట్టు ఒకసారి నవ్వి, తమాయించుకొని — "బాగా చెప్పారండీ" అన్నాడు.

"ఆ జేబులోది ఏం పుస్తకం?" అని అడిగాను.

"అబ్బే. నేనింకా చదవలేదండీ" అన్నాడు రెండు చేతులతోనూ జేబులు కప్పేసుకుంటూ ఏడుపుమొహం పెట్టి.

"నా కక్కర్లేదులెండి. ఏమిటో అని".

"అదా—'పది హత్యలూ - పాతికమంది హంతకులూ' "

"అబ్బ" అన్నాను.

"ఇది చూశారా—ఇది—"కాఫీ తాగని కాంతారావు" కాని—బాగా లాక్కొస్తున్నాడు సుమండీ—గొప్ప సస్పెన్సను..."

నేను మరి మాట్లాడలేదు.

ఇంతలో డ్రైవరు ఏదో కేకలువేస్తున్నాడు.

"నువ్వెళ్ళి రారా. వీడు ఎంతకూ అంతు తేలడు!" అన్నాడు కండక్టరుతో.

సరి! కండక్టరూ బయల్దేరాడు.

నేను మరో సిగరెట్టు ముట్టించాను. క్లీనరూ, కండక్టరూ, తర్వాత డ్రైవరూ, అంతా ఒక్కొక్క రే పోతారా యేం చెప్మా! పర్సు పారేసుకున్న కుర్రాడు చాలా దూరంలో వున్నాడు.

అందరూ చిరాగ్గా వున్నట్టు కనిపిస్తున్నారు. అప్పటి కప్పుడే చాలాసేపయిపోయింది బస్సు ఆగిపోయి. పాతికేళ్ళ కుర్రాడు నెమ్మదిగా బస్సుచుట్టూ తిరుగుతున్నాడు. వెళ్ళిన క్లీనరూ కండక్టరూ ఇద్దరూ తిరిగిరాలేదు. వస్తున్న జాడలూ లేవు. డిటెక్టివ్ పుస్తకాలాయన చాలాదూరంలో వుండి, ఏదో పరిశోధిస్తున్నట్టున్నాడు. నా ప్రక్క ముసలాయన రాళ్ళగుట్ట క్రిందగా కూచుని మాట్లాడుకుంటున్నాడు!

పర్సు పారేసుకున్న కుర్రాడు నా దగ్గరగా వచ్చాడు. మొహంలో ఆత్రుత ఇంకా ఎక్కువగా కనిపిస్తున్నది. గాభరా పడు

"మంచినీళ్ల బావికాడ—"

ఫొటో: అత్మూరి అనసూయ, విజయవాడ.

నయాపైసా మారకం రేట్ల పట్టీ

పాత నాణాలు :		కొత్తవి	పాతవి :		కొత్తవి	పాతవి :		కొత్తవి	పాతవి :		కొత్తవి
అ.	పై.	నయాపైసాలు	అ.	పై.	నయాపైసాలు	అ.	పై.	నయాపైసాలు	అ.	పై.	నయాపైసాలు
0	3	2	4	3	27	8	3	52	12	3	77
0	6	3	4	6	28	8	6	53	12	6	78
0	9	5	4	9	30	8	9	55	12	9	80
1	అణా	6	5	అణాలు	31	9	అణాలు	56	13	అణాలు	81
1	3	8	5	3	33	9	3	58	13	3	83
1	6	9	5	6	34	9	6	59	13	6	84
1	9	11	5	9	36	9	9	61	13	9	85
2	అణాలు	12	6	అణాలు	37	10	అణాలు	62	14	అణాలు	87
2	3	14	6	3	39	10	3	64	14	3	89
2	6	16	6	6	41	10	6	66	14	6	91
2	9	17	6	9	42	10	9	67	14	9	92
3	అణాలు	19	7	అణాలు	44	11	అణాలు	69	15	అణాలు	94
3	3	20	7	3	45	11	3	70	15	3	95
3	6	22	7	6	47	11	6	72	15	6	97
3	9	23	7	9	48	11	9	73	15	9	98
4	అణాలు	25	8	అణాలు	50	12	అణాలు	75	16	అణాలు	100

తున్నట్టూ, విచారపడుతున్నట్టూ కనిపిస్తున్నాడు.

"పర్సులో నూటయాభై రూపాయలు కాక ఇంకేం లేవా?" అన్నాను.

"కొంతచిల్లర వుందనుకోండి."

"మీపర్సు అక్కడే పడివుంటుందని నిర్ధారణగా చెప్పలేమేమో!" అన్నాను. అతడు మాటాడలేదు. అటూయిటూ చూడసాగాడు. కొంతమంది ప్రయాణీకులు అతనికేసి తీవ్రంగా చూస్తూ గొణుక్కోవటం నేనూ కనిపెట్టాను.

అతను నాకు దగ్గరగా వచ్చాడు.

"అయ్యా - మీరు అర్థంచేసుకోగలరు. ఒక్కవిషయం చెబుతాను. మన్నించండి!" అన్నాడు.

"ఏమిటది?" అన్నాను ఆశ్చర్యంగా.

"నేను పర్సు సరిగా చూసుకోలేదండీ. అది నాపాంటు వెనక జేబులో వుండిపోయింది." అని నెమ్మదిగా పర్సు తీసి చూపించి మళ్ళీ ఎవరూ చూడకుండా పాంటు వెనకజేబులోనే పెట్టేశాడు.

వాళ్ళు వెళ్ళాక ఇందాక మళ్లీ చూసుకుంటే వెనకజేబులో తగిలింది. నాగుండె ఆగిపోయినంత పనయింది. అన్ని జేబులూ వెతికానుగాని అది వెతకలేదు. ఆమాట చెప్పటానికి నాకు భయంగావుంది. ఇప్పుడు వీళ్లలో కొందరన్నా నామీద జాలిగా వున్నారు. ఆ సంగతి చెబితే అంతా నామీద ఎగిరిపడతారు. నానుంచి సుమారు మూడ్పావుగంట ఇక్కడ ఆలశ్యమైపోయింది. కండక్టరూ క్లీనరూ పాపం—పరుగెత్తి వెళ్లారు. ఇప్పుడేం చెయ్యటమో నాకేం అర్థం కావటం లేదు!" అన్నాడు చాలా భయపడుతూ.

"బావుంది" అనుకున్నాను. నిజమే! 'పర్సు వుంది' అని అతను అనగానే నాకూ కోపం వచ్చినట్టయింది. పాపం—అతను నాదగ్గర కొచ్చి ఆ విషయం చెప్పాడుగదా అని వెంటనే జాలి కలిగింది. ఇప్పుడితనికి ఏం చెయ్యాలి.? పర్సు అతనిదగ్గరే వున్నట్టు తెలిసిందా—కొంప మునిగిపోతుంది. అతని మీద ఇహ జాలితలిచేవాడుండడు. పొరపాటువల్ల ఆగాభరాలో సరిగ్గా చూసుకోలేదు! నేను ఆలోచించసాగాను.

"ఒక్కటి చెయ్యండి సార్" అన్నాడు నెమ్మదిగా.

ఏమిటన్నట్టు చూశాను.

"పర్సు నెమ్మదిగాతీసి ఒకరూపాయి మీకిస్తాను. వాళ్ళిద్దరూ దొరకలేదని తిరిగి రాగానే ఓరూపాయి మిమ్మల్ని అడుగుతాను. మీకూ నాకూ ఏదో పరిచయం వున్నట్టుగా అడిగి మళ్ళీ ఇచ్చేస్తానంటాను. ఆ రూపాయి నాకిచ్చేయండి. ఆ వుపకారం చేశారా-అంతా ఎప్పటిలాగా నామీద జాలిగా వుంటారు. వ్యవహారం కుదటబడుతుంది. ఏమంటారు?" అన్నాడు.

"సరే" అన్నాను. ఆలోచన బాగా వుంది. ఆపర్సు ఇంకెక్కడో పడిపోయిన[illegible] అంతా అంటారు. పాపం అని సానుభూ[illegible] చూపిస్తారు. పైగా అతనికి ఆ సమయంల[illegible] నేను రూపాయి ఇవ్వటంవల్ల నామీదకూ[illegible] అందరికీ గౌరవభావం ఏర్పడుతుంది.

ఆకుర్రాడు దూరంగా చెట్టు చాటు[illegible] పోయి, తిరిగివచ్చి—నెమ్మదిగా నా చేతిల[illegible] రూపాయి వుంచాడు. మొహం మరి[illegible] దీనంగా పెలవేసి, ఆత్రుతగా వాళ్ల ర[illegible] కోసం ఎదురు చూడసాగాడు.

నేను నెమ్మదిగా లేచాను. ఐన ఆలశ్య[illegible] ఐనా కాస్త వినోదకరంగా వుందనిపించి[illegible] నాకు. నేనూ కుర్రాడూ రహస్యం[illegible] మాట్లాడుకోటం ఎవరన్నా గమనించారేమో[illegible] నని చూశాను. ఎవరూ గమనించినట్టు లేద[illegible] ఎవరి గొడవల్లో వాళ్లున్నారు.

ఇంతలో దూరంగా ఇద్దరూ వొ[illegible] న్నట్టు కనిపించింది. అందరూ లేచినిం[illegible] న్నారు. కండక్టరూ క్లీనరూ పరుగెత్తి వ[illegible] న్నారు. ఆ కుర్రాడి మొహం చూశాన[illegible] ఇంకా దీనంగా, అమాయకంగా, ఆత్రుతగ[illegible] వున్నట్టు కనిపించాడు!

అంత దూరంనుంచి కండక్టరు రొప[illegible] తుంటూవస్తూ" దొరికిందండోయ్ పర్సు దొ[illegible] కింది" అంటూ నవ్వుతూ చెయ్యెత్తి చూపి[illegible] చాడు. ఆ చేతిలో పర్సు ఒకటి తళత[illegible] మెరుస్తూ కనిపించింది!!